

Debreceni független Újság

politikai napilap

Kilép, vagy nem lép ki a Szovjet a Népszövetségből?

A Szovjet cáfol — Az érdeklődés előterében a francia államférfiak londoni látogatása — Siettetik a francia-olasz tárgyalásokat

London, április 22. Vernon Bartlett írja a News Chronicle-ben: Daladier és Bonnet londoni látogatásuk során a következő tárgyakat tekintik át az angol miniszterekkel együtt: 1. Az abesszin kérdés. 2. Anglia és Franciaország katonai felkészültsége. 3. A spanyol helyzet. Mindinkább erősödik az a remény, hogy Olaszország rövidesen visszavonja valamennyi önkéntesét Spanyolországból.

4. A csehszlovák kérdés, különös tekintettel arra, mit tene az angol és a francia kormány, ha Csehszlovákia tehetőleg legmesszebbmenő engedménye se békítene meg a szudétánemeteket.

5. Az angol-olasz és a tervezett francia-olasz egyezmény hatása a keleti Földközi tengerre, főként Palesztinára és Szíriára.

6. Az a kérdés, tanácsos volna-e a szerződéseket a stressai háromhatalmi vagy Németország bevonásával — négyhatalmi egyezményre fejleszteni.

Az előbbi megoldás ellenkezik az angol kormány szándékaival, az utóbbira jóformán semmi kilátás nincs, mert Németországot csak akkor érdekli a javaslat, ha nagy gyarmati birodalmat kap.

A Daily Mail szerint a londoni angol-francia megbeszélések főtárgya a két ország fegyverkezésének nyitl és ósztinte áttekintése és a legszorosabb jövőbeli katonai együttműködésről és közös hadügyi politikáról szóló eszmecsere lesz.

A Daily Express szerint az angol és a francia miniszterek londoni megbeszélései után

az angol és a francia szárazföldi, légi és tengeri haderők vezérei jönnek össze Londonban.

Addig is kölcsönösen kieserélik a légihaderőkre vonatkozó felvilágosításokat. A két ország tengeri hadereje a nyoni egyezmény óta a legszorosabb érintkezésben áll egymással.

Páris, április 22. A Jour moszkvai jelentése szerint az angol-olasz egyezmény megkötésének és a francia-olasz tárgyalásoknak híre

a Kremlben nagy izgalmat keltett.

Sztalin értekezletre hívja össze Szovjet-Oroszország valamennyi vezetőjét. Litvinov környezetében kijelentették, hogy a szovjet kormány

a Népszövetségből való távozás tervével foglalkozik. A

hangulat Moszkvában erősen Litvinov ellen fordult.

Litvinov ugyan vakon bízott Genfben és terveit az angol-olasz meg egyezés létrejötte rombolóította. A Pravda Franciaországot és Angliát támadja és kijelenti, hogy a két nagyhatalom behódolt a faszizmusnak.

Washington, április 22. Ickes belügyminiszter nem adott engedélyt arra, hogy Németországba héliumgázt szállítsanak.

Moszkva, április 22. (Havas.) A szovjet hatóságok

határozottan cáfolják

azt a külföldön elterjedt hírt, amely szerint a szovjet kormány azzal a gondolattal foglalkozik, hogy az olasz-angol egyezmény és a francia-olasz tárgyalások következtében

kilép a Népszövetségből.

Ugyancsak cáfolják azokat a katonai összeütközéseket, amelyek külföldi híresztelések szerint Minszkben támadtak.

Páris, április 22. A Ce Soir külpolitikai munkatársa Deladier és

Bonnet tervbe vett londoni látogatásával kapcsolatban úgy értesül, hogy a londoni megbeszélések középpontjában a két ország

gazdasági együttműködésének

kérdése fog állani. A francia kormány ezen a téren ki akarja szelestiteni a fennálló egyezmény kéréteit.

Róma, április 22. Ma délután volt a harmadik megbeszélés gróf Ciano külügyminiszter és Blondel francia ügyvivő között. Diplomáciai körökből származó értesülés szerint a mai megbeszélésen a francia külügyminisztérium külön futárral érkezett utasításai alapján megkezdtek az érdembeli megbeszéléseket, amelyeknek csak Ciano albániai útja szakít meg rövid időre. Olasz részről továbbra is tartózkodó magatartást tanúsítanak és az olasz sajtó csak a francia lapok megjegyzéseit közli.

A Ház egyesített bizottságai megkezdték a zsidójavaslat tárgyalását

Rassay éles állásfoglalása a javaslat ellen

Budapest, április 22. Pénteken délelőtt került a képviselőház illetékes bizottságai elé a zsidójavaslat. A javaslatot négy bizottság, még pedig a közjogi, a közgazdasági és közlekedésügyi, a közoktatásügyi és igazságügyi bizottság tárgyalta, de az egyesített bizottság több, mint száz tagján kívül még számos érdeklődő képviselő jött el az ülésre.

Az egyesített bizottság ülését délelőtt fél 11 órakor nyitotta meg Pesthy Pál elnök, majd Balogh Gábor előadó ismertette a javaslatot.

A zsidójavaslat vitájának első szónoka Rassay Károly volt. Beszéde elején kijelentette, hogy a javaslatban szereplő statisztika elavult, politikailag elfogult és adataiban a mai helyzetnek nem felel meg.

— Ez a javaslat teljesen meglepetésszerűen érte a magyar közéletet. Megállapítom, hogy a javaslatot kizárólag a miniszterelnök urat és a kormányt illeti teljes felelősség és a történelem előtt teljes felelősség. Ettől a javaslattól a nemzeti közérzés távol áll. A javaslat forrása a taktika.

A kormány ugyanis másfél éven keresztül szította sajtóján át a felekezeti gyűlöletet, hogy most ideálljon és erre a gyűlöletre hivatkozva, mint érdemét könyvelje el, hogy ezzel a javaslattal ezt a gyűlöletet levezei.

Ez a javaslat tehát tudatosan a felszított gyűlölet előtt való gyáva meghátrálás és az illetéktelen külső érdeklődés eredménye. Hiába esomagolták be ezt a javaslatot tulipános papírosba, mert a javaslatra eltávolíthatatlanul van rávéve a védjegy: »Made in Germany«.

— Evszázadokon keresztül állott érdektelenül a gazdasági pályák iránt az ország társadalmának nagy rétege. Nem áll, mint hogyha a zsidók valami ravaszsággal foglalták volna el a magukra hagyott posztokat.

— Most új nagy alkalom nyílt meg a kormány számára, amikor a milliárdos felhatalmazás lehetővé tette volna, hogy a kormányzat ezzel kapcsolatban új terreneumokat teremtsen.

A meglévőket kiszélesítse és befolyásával gondoskodjék arról, hogy a kereskedelmi és ipari pályák iránt érdeklődéssel viselkedő fiatalok ezen a pályákon képességeiknek megfelelően elhelyezkedhessen. Nem ezt az utat választotta, hanem

durva kézzel hozzányúlt a magyar alkotmány egyik pilléréhez: az állampolgári egyenjogúság intézményéhez.

— Hozott egy javaslatot, amely egész konstrukciójában tarthatatlan, gyakorlati hatásában pedig úgy az egyesekre, mint az egész nemzetre katasztrofális következményekkel fog járni.

— Ez a javaslat négyszázezer magyar állampolgártól tagadja meg az állampolgári egyenjogúságot és kelti fel bennük a megalázás keserű érzését. Veszélyeztetni ez a javaslat a civilizált világ szimpátiáját, amely egyetlen támaszunk a nemzeti aspirációért folytatott nehéz küzdelemben.

— A faji és vallási gondolatnak zagyva összekeverése ez a javaslat. »Zsidó« összefogó elnevezéssel kilöki az állampolgári egyenjogúságból az összes izraelita vallású magyar állampolgárokat.

Ramutatott Rassay a javaslat fonákosságaira. Mi történik azokkal, akiknek édesapja a háborúban hősi halált halt és az apa nem tudott kikeresztelkedni »idejében«? A kormány saját beállítása szerint 15—16.000 alkalmazottat akar kicserélni.

— 15—16.000 embertől akarják elvenni a kenyeret, de ugyanakkor 50—60.000 alkalmazott lelkebe viszik bele a bizonytalanság érzését. És akkor esodálkoznak, hogy a gazdasági élet megáll és bizonytalanság üli meg a lelkeket.

— Ennek a helyzetnek a megmaradása nem új kenyérkereseti lehetőségeket fog biztosítani a keresztény társadalomnak, hanem gyökerében veszélyeztetni azokat a dolgozó keresztény kispolgárokat is, akik a gazdasági élet depressziója következtében a legnagyobb válságba kerültek.

Ez a folyamat nem fog megállani és az a három millió néhez gazdasági viszonyok között élő nincstelen és törpebirtokos, akiknek helyzetén semmit sem változtat a pozíciósere, amelyet ez a törvényjavaslat tervez, az itt lefektetett elvi alapon fog fordulni azokhoz, akik az ő egzisztenciáját jelentő vagyonok birtokában vannak.

— En a törvényjavaslatot mind az alapján és azért is, mert a törvényjavaslat hatását az egyénekre és a nemzetre egyformán végzetesnek látom, elvi alapon visszautasítom és a tisztelt kormányra, valamint

azokra hárítom érte a felelősséget, akik szavazatukkal ezt a törvényjavaslatot törvényerőre kívánják emelni.

Makkai János beszélt ezután. Azt fejtette, hogy a javaslat jó, mert

százszázalékos humánus megoldás nem lehetséges.

És a zsidóság faj, sőt a legtisztább faj Európában, mert nem keveredett el más fajokkal. Kijelentette még, hogy büszke erre a javaslatra.

Csilléry András a javaslat ellen szólalt fel. Sokallta a zsidók részére engedélyezett húsz százalékos fajtörvényt kíván.

Makkai:

A törvényjavaslat nem meglepetés

A képviselőház egyesített bizottsága pénteken délután folytatta a törvényjavaslat tárgyalását.

Makkai János visszautasította Rassaynak azt a kijelentését, amellyel a törvényjavaslat származását ezzel a három szóval jelölte meg: Made in Germany. Megállapította, hogy a nemzeti politikai és ezzel kapcsolatban a zsidókérdés lényegének felismerése Magyarországon előbb született meg, mint Németországban.

Az alkalmat nem külpolitikai, hanem nagyon fontos belső okok kényszerítik ki, olyan okok, amelyek lehetetlenné teszik, hogy Magyarországon a magyar nép és magyar faj a kapitalizmusnak és a szellemi életnek bizonyos ágazataiban ne foglalja el az őt megillető helyet.

A törvény nem meglepetés a magyar közélet számára, mert egyrészt a magyar közvélemény két évtized óta kér ilyen törvényt, másrészt a többségi párt hosszú évek óta azon a véleményen van, hogy ezt a kérdést törvényesen rendezni kell. A miniszterelnök is két ízben határozottan leszögezte, hogy zsidókérdés van és azt rendezni kell.

Ezután áttért a törvényjavaslat elvi háttérének megvilágítására. Rámutatott arra, hogy kb. egy évszázaddal ezelőtt a magyar birodalom területén 120.000 zsidó élt, kiknek a száma 120 esztendő alatt 1919-re a régi Magyarországon elérte az egymilliót. Nyilvánvaló, hogy egy nép természetes szaporodása 100 év alatt nem lehet nyolcszoros. Ennélfogva nyilvánvaló az is, hogy óriási bevándorlás történt.

Makkai a továbbiakban hangoztatta, hogy a háború után az antiszemitizmus szociális alapokon jött létre. A zsidókérdés lényegét — folytatta —

mi szociális, gazdasági, általában társadalmi szempontból nézzük és az életnek ezeken a nagy hadszínterein óhajtjuk a zsidókérdést törvényesen rendezni.

A zsidóság állandóan azt mondja Magyarországon, hogy nem faj, nem külön társadalmi réteg, hanem csupán vallásfelekezet. Ezzel szemben a magyarság nagyrésze és más európai népek is teljesen más véleményen vannak. A zsidóság Magyarországon egész más társadalmi elhelyezkedést foglal el mint Nyugat-Európában és ennek oka az, hogy Magyarországon a zsidóságnak faji rezervoárja van.

Magyarországnak és általában a közép-európai országoknak az a helyzetük, hogy a zsidóság felsőrétegei asszimilálódnak, ugyanakkor azonban orosz és lengyel területekről, Galiciából kapják az állandó faji utánpótlást, míg Nyugat-Európában ez a faji utánpótlás hiányzik. Ez a javaslat az asszimilációt

lációt nem segíti elő, viszont nem helyezkedik arra az álláspontra, hogy ahol már bizonyos asszimiláció történt, azt meg nem történte tegye és a félig asszimilált elemeket a nemzeti közösségből kizárja. Meggyőződése, hogy a törvényjavaslat óriási haladással lesz Magyarországon társadalmi és gazdasági állapotára.

Ezután Csilléry András szólalt fel. Összintén megmondja, nem tud ezzel a törvényjavaslatlal teljes egészében egyetérteni. A maga részéről legszívesebben látott volna egy egyszakaszos törvényt, amelyben a miniszterelnök arra az álláspontra helyezkedik, hogy a zsidóság mindenütt a lakosság számarányának megfelelően foglalja el azokat a pozíciókat, amelyek őt megilletik s ezt kiegészítésként volna azokkal a kamarai és érdekképviseleti szervekkel, melyek ma még hiányoznak a törvénytervből. Határozati javaslatot nyújt be, amely szerint a zsidók csak 5 százalékban, számuknak megfelelő arányban legyenek alkalmazhatók minden üzemben, érdekképviseletben és kamarában és a törvényjavaslatot ilyen értelemben szövegezzék át.

Az újságrírás kérdésével foglalkozva hangoztatta, hogy az újságrírók kérdését a legfontosabbnak tartja. A közvélemény kialakítására feltétlenül befolyást kell gyakorolni, mert nekünk magyar közvéleményre van szükségünk.

Törzs Tibor a sajtókérdésről, Meizler Károly a százalékarányról, Petrovics Gyula a zsidó fajiságról és kikeresztelkedésről beszélt.

Drózdly Győző után Bródy Ernő kijelentette, hogy a törvényjavaslatot nem tekinti másnak, mint sikertelen kísérletnek a zsidóság megsértésére és megbántására.

Ulain Ferenc általánosságban elfogadja a javaslatot.

Kertész Miklós azt mondta, hogy a javaslat mellett felszólalók egyoldalúan állították be a kérdést. Nem szabad hozzányúlni az állampolgári egyenjogúság elveihez, nem szabad embereket egymással szembe állítani, hanem szociálisan, emberségesen kell a kérdést megoldani.

Az utolsó szónok Arvátfalvy Nagy István volt.

Az egyesített bizottság legközelebbi ülését szombaton délelőtt 10 órakor folytatja.

Kissé emelkedik a hőmérséklet

A Meteorológiai Intézet jelenti: mérsékelt légáramlás, változó felhőzet, a délutáni órákban egy-két helyen futó eső. Éjjel a mélyebbfekvésű helyeken erős fagy. A nappali hőmérséklet kissé emelkedik.

Az angol hadügyminiszter megérkezett Rómába

Róma, április 22. Hore Belisha angol hadügyminiszter repülőgépen Máltából jött a római repülőtérre érkezett, ahol Pariani tábornok, államtitkár

fogadta és üdvözölte a Duce nevében. Mussolini holnap délután négy órakor fogadja az angol miniszter látogatását.

Henderson angol képviselő és Eckhardt Tibor találkozója

Budapest, április 22. Henderson képviselő pénteken megkezdte tanácskozásait. A délelőtti folyamán felkereste dr. Légrádi Ottót, utána ebéden együtt volt Eckhardt Tiborral, a Független Kisgazdapárt vezérével, akivel tanácskozása délután fél 5-ig tartott. Ezt követően meglátogatta a szá-

badkikötőt, majd 6 órakor Peyer Károly és Buchinger Manó vezetésével a magyarországi szociáldemokrata párt küldöttségét fogadta.

Értesülésünk szerint Henderson képviselő találkozni fog gróf Bethlen Istvánnal és Rassay Károllyal, a szabadelvű párt vezérével.

Dr. Csikesz Sándor és dr. Darkó Jenő a Tisza emléklakomán

Dr. Csikesz Sándor egyetemi rektor és dr. Darkó Jenő egyetemi tanár a tegnapi nap folyamán felutaztak Budapestre, ahol a Tisza István emléklakomán vesznek részt. Az emléklakomán az ünnepi beszédet dr. Fabinyi Tihamér mondja.

Tűzharc fegyveres arabok és a gyarmati katonaság között

Jeruzsálem, április 22. Telmal zsidó telepítés közelében szerdán délután szabályos tűzharc fejlődött ki fegyveres arabok és a gyarmati katonaság között. A tűzharc során egy arabot megöltek. A fegyveres arabok a transzjordániai határ felé menekülnek, az angol repülőgépek azonban üldözőbe vették őket.

A Jordán völgyében Bolsan rendőrségi iaktanyája ellen arabok támadást kíséreltek meg. Egy bennszüült rendőr a támadás során súlyosan megsebesült.

Csonka Bihar-Ermelléki egyházmegye gyűlése

Pénteken délelőtt tartotta a Csonka Bihar-Ermelléki egyházmegye szokásos évi egyházmegyei gyűlést az egyházi tanácssteremben. Az egyházmegyei gyűlésen Székelyhidy Béla esperes és vitéz dr. Nadányi János bihari alispán, világi elnök elnökölték.

A gyűlést Székelyhidy Béla esperes nyitotta meg rövid imával, majd az alispán tartott nagyszabású megnyitó beszédet. A megnyitó beszédében kiemelte, hogy az ország egész közvéleményében milyen mértékben tolt elő a szociális gondolat. Kifejtette a magyar református papságnak milyen fontos ebben a létkérdésben az állásfoglalása és ezzel kapcsolatban milyen nagy felelősség hárul a papság vállára.

A papságnak távol kell tartania magát minden politikától, de a magyar nemzet sorsdöntő kérdésében bátran állást kell foglalnia.

A nagy elismeréssel és lelkesedéssel fogadott beszéd után az esperes terjesztette elő jelentését az elmúlt évről, majd Csokonai József bagaméri lelkész, egyházmegyei tanácsbíró, Hegedűs Kálmán nagykeréki lelkész egyházmegyei főjegyző és 3 tanító tettek esküt a gyűlés színe előtt. Az esküt tettek az alispán, a világi elnök üdvözölte meleg szavakkal.

Az időközben történt változásokat tudomásul vette a gyűlés, mely ezek után áttért az egyházi adminisztráció és pénzügyi kérdéseire.

Délután az egyházmegyei bíróság tartott ülést, melyen 4 ügyet tárgyaltak le.

A magyar követ Hitlernél

Berlin, április 22. Hitler kancellár pénteken kihallgatáson fogadta Sztojai Döme berlini magyar követet, aki ez alkalommal átadta Hitlernek Darányi miniszterelnök és Kánya külügyminiszter sajtókezű aláírásukkal ellátott fényképét, megemlékezésül a magyar államférfiak novemberi németországi látogatására. A kancellár szívélyes köszönetet mondott a figyelemért.

A japán miniszterelnök Hitler maszkjában jelent meg egy álarcosbálon

London, április 22. Konoye herceg japán miniszterelnök a Mikádó birodalmának legidősebb családjából származik. Konoye miniszterelnök mindig készségesen rendelkezésre áll a fotóriportereknek. Bármikor jelentkeznek nála, szabadon készíthetnek róla anynyi felvételt, amennyit csak akarnak. Az egyik fotóriporter például borotválkozás közben kapta le a herceget, egy másik pedig odahaza ebédnél. A legérdekesebb fénykép azonban az volt, amely a legutóbb jelent meg a japán lapok hasábjain. Konoye miniszterelnök megjelent egy jelmezballon és

Japán miniszterelnöke német koltogójának a maszkjában, Hitlernek öltözve jelent meg.

Természetesen vannak Japánban gögös arisztokraták, akik megdöbbenve figyelik Konoye herceg modern gondolkodásmódjának tanujelét. Ugyanezek a körök éles támadást intéztek Hide-maro Konoye gróf — a miniszterelnök öccse — ellen, amikor két év előtt szimfónikus zenekart szervezett Tokióban. Az arisztokrácia felhúzta az orrát, hogy ennek az ősi családnak a sarja primásnak csapott fel, viszont bátyja teljes támogatásáról biztosította és ma Konoye gróf szimfónikus zenekara Tokió egyik legtitisztelbbs és legtöbbször tartott kultúrintézménye.

VÁSÁROLJON HIRDETŐINKNÉL!

Vígyszínház

A legnagyobb magyar film! JÓKAI MÓR legszebb regénye

Fekete gyémántok

JAVOR—SZELECKY ZITA
TÖRZS—Csontos—Mály,
Edmabegri

Rendőri felügyelet és az egyetemről való kizárás vár a Csokonai-színház bűzbombás merénylőire

A Csokonai-színházban esütörtökön történt bűzbombás merénylet ügyében a rendőrség folytatja az eljárást. A merényletben résztvevő egyetemi hallgatót maga Lám Dezső főkapitányhelyettes hallgatója ki és ez a munka hajnali 3 óráig tartott, amikor is valamennyi gyanúsítottat elengedték a rendőrségtől.

A kihallgatások során tisztázódott a merénylet előzménye és lefolyásának minden részlete.

Már napokkal előbb készültek a merényletre és e célból 2 darab 200 grammos üveget kénhidrogénes oldattal töltöttek meg.

Az üvegeket a diáklhelyről akarták eldobni, de előadás közben belátták, hogy a nagy távolság miatt ez teljesen lehetetlen, miért is az üvegeket beadták a második emeleti 2 számú páholyban elhelyezkedett egyetemi hallgatóknak, hogy ők dobják le a színpadra.

A páholyban egyébként nagymennyiségű rőpcédulát tartottak készenlétben.

de amikor az üvegek elhajítása után a detektívek közbeléptek, az egyetemi hallgatók a rőpcédulákat áthajigálták az 1. számú páholyba, ahol megtalálták és lefoglalták azokat.

Tisztázódott a kihallgatások során, hogy kik dobták a színpadra az üvegeket. Egybehangzó vallomás szerint egy orvostanhallgató és egy másodéves joghallgató — utóbbi a Debrecenből nem régen Budapestre szerződött színművész fia — voltak a merénylet közvetlen elkövetői, de a másik négy hallgató is tudott a merényletről. Mikor felvilágosították őket, hogy az üvegek majdnem fején találtak a vendégművésznőt és könnyen súlyos szerencsétlenséget idézhettek volna elő, maguk is megrettentek tetteiktől. Ekkor eszméltek fel, hogy tulajdonképpen mit is csináltak.

Maga Szabó Gyula rendőrkapitány, a bűnügyi osztály vezetője folytatja a merénylet ügyében a nyomozást és pénteken délután át is ment az ügyészségre, hogy bizonyos kérdéseket tisztázzon.

Nem döntötték még el ugyanis, hogy a merénylők kihágást vagy büncselekményt követtek-e el.

csak annyi bizonyos, hogy gyorsított eljárás alapján fognak ítélni felettük.

Tekintve, hogy ezen a héten már négy bűzbombás merénylet történt Debrecenben — három egymást követő napon az egyik moziban dobtak el bűzbombát —, az egymást követő merényletekre vonatkozóan megkérdeztük Lám Dezső főkapitányhelyettes, aki a merénylőket mondta munkatársunknak:

— A merényleteket mélyen elítélem és a rendőrség mindent elkövet, hogy hasonló megmozdulásoknak gátat vessen.

A moziban elhajított bűzbombák közül az egyik nem tört el és érintetlen állapotban jutott a rendőrség birtokába. Ez szabályos bűzbomba volt kémlelésében lezárva. A Csokonai-színházban eldobott üvegek tartalma hig kénhidrogénes oldat volt, ami aligha okozhatott volna komolyabb zavart. Az esetet inkább a merénylet módja, a testi épségre veszélyes üvegek teszik súlyossá.

A tettesekre példás büntetés vár,

azonfelül az ítéletet közlik az egyetemi tanácsal, amely fegyelmi úton jár el a magukról megfélemedezett hallgatók ellen. Ennek

Dr. Somogyi István egyetemi tanár özvegye követte férjét a halálba

A fiatal úriasszony nem tudta túlélni férje halálát és öngyilkosságot követett el

Tragikus öngyilkosság történt pénteken reggel Debrecenben.

A nem régen elhunyt Somogyi István dr idegklinikai egyetemi tanár felesége nem tudta túlélni férje halálát és megölte magát.

Alig egy hónapja halt meg Somogyi István dr idegklinikai professzor, akit egy évvel ezelőtt neveztek ki dr Benedek László helyére, Somogyi István 47 éves korában szívbaj ölte meg és a haláleset általános részvétet keltett, mert a fiatal tudós nagy karriert jósoltak.

Özvegy dr Somogyi Istvánné született Petry Lenke dr nem tudott vigaszt találni,

férje halála óta búskomorságba esett és többször hangoztatta, hogy nem tud élni férje nélkül.

A 42 éves úriasszony pénteken reggel

következménye kizárás is lehet. A fennálló rendszabályok szerint a merénylőket rendőri felügyelet alá kell helyezni, ami a személyes szabadság szigorú korlátozásával jár.

Lám Dezső főkapitányhelyettes nyilatkozata megnyugtató és reményt nyújt arra, hogy hasonló incidensek nem fordulnak többé elő Debrecenben. De kár lenne túlzott jelentőséget tulajdonítani a merényleteknek, amelyek a félrevezetett és állandóan izgatottól körülvett ifjúság meggondolatlan-ságának következményei.

végrehajtotta végzetes tervét.

Bezárkózott Arany János ucca 4. szám alatti lakásának fürdőszobájába és felakasztotta magát.

Reggel fél 9 órakor szervizolták a reggelit és várták özvegy dr Somogyi Istvánnét, de ő nem jelentkezett, holott máskor mindig pontosan szokott felkelni. Zörgettek szobájának ajtaján és miután percek mulva sem kaptak választ, feltörték az ajtót. Rémületes látvány tárult a belépők elé.

A fiatal úriasszony az ablakján függött mozdulatlanul és hiába vágták le a zsinagról, nem lehetett rajta segíteni, már kiszervekedett.

A tragikus haláleset híre gyorsan szétfutott a városban és mindenütt mély megdöbbenést és igaz részvétet keltett.

Németország nem tehetetlen, hanem erős Magyarországot akar...

A Reichspost feltűnő cikke a német-magyar kapcsolatokról

Bécs, április 22. A Reichspost vezércikkben foglalkozik Magyarország helyzetével Ausztriának a német birodalommal történt egyesítése után.

Az osztrák kérdés tisztázása — mondja a cikk — Magyarország helyzetét a Duna völgyében tisztázta, megkönnyítette és megjavította.

A cikk ezután szembeszáll a pángermánizmus fogalmával, amelyről azt állítja, hogy pángermánizmus soha nem volt és az csak neveléses mumus. Magyarország most szomszédja lett a nemzeti szocialista Németbirodalomnak. A nemzeti szocializmus legjellegzetesebb vonása, hogy

feltétlenül elismer és tisztel minden igaz népiséget

s annak a népiségnek állami rendszerét. Csak hisztériások és rosszakaratúak beszélhetnek arról, hogy Magyarországot fenyegeti a Németbirodalom.

A német-magyar sorsközösség ezer éven át bevált és megerősödött. A német parasztok és polgárok nem germanizáló gyarmatosítást vittek Magyarországra, hanem elenkezőleg a magyar állam és a magyar állam nagyjai hívták be őket. Mindenkor munkájuk legjavát szolgáltatták magyar hazájuk felépítésére. Igaz, hogy a német népesport meg akarja őrizni egyéniségét, anyanyelvét és kultúráját, de nem akar e tekintetben semmi egyebet, mint a magyarság az elszakított területen. Azt pedig, hogy a magyarországi németiség összhangba tudja hozni az állami hűséget a népi hűséggel, bebizonyította egy ezredév folyamán a magyar történelem változó sorsfordulatai közepette, vérenek s vagyonának kockáztatásával. Ezen a magatartásán nem fog változtatni az új és mégis olyan régi szomszédság.

Az önálló magyar államisá-

Az Apollóban

MA ELŐSZÖR

SHIRLEY TEMPLE

a világ 1. számú kedvencének főszereplésével

„CSIN - CSIN“

A kis primadonna:

ENEKEL, TÁNCOL, HUMORIZÁL, DRÁMÁT JÁT-SZIK, PARODIZÁL stb. utólérhetetlenül!

Előadások: fél 5, fél 7, fél 9-kor!

KIEGÉSZÍTŐ MŰSOR ÉS VILÁGHIRADÓ!

NEMZETKÖZI VÁSÁR

meglepetése a

Musica KIS PIANO

erős hangja olcsó ára.

Kiállítás hely:

IPARCSARNOK 351. sz.

Városi eladási termék:

Budapest, VII., Erzsébet körút 43. (Royal)

got, a magyar élet öncélúságát Németország és a német nép semmiképpen sem fenyegeti.

Éppen ellenkezőleg, a németiség mindig megértő barátunk bizonyult.

Németország nem tehetetlen, hanem erős Magyarországot akar, nem sorvadó függőségbe került, hanem szabad és megerősödött Magyarországot.

Éppen azért, mert Németország maga annyira nemzeti, megérti és méltányolja más népek, különösen pedig a szomszédos magyar nép nemzeti törekvéseit és érzéseit.

Kétségtelen, hogy egy kis állam aggódhatik amiatt, hogy egy hatalmas szomszéd nyomást akar rá gyakorolni. — Magyarországnak azonban a német birodalommal szemben nem kell ilyen aggodalmakat táplálni.

Magyarország talán éppen a német egyesülés után sokkal nagyobb mértékben törődhetik, mint eddig, belső kérdéseivel, nemzeti szocialista és alkotmányos feladataival.

mert a kisanant fojtogató gyűrűje immár meglazult és nemsokára talán egészen eltűnik.

— Leendő anyák, akiknek különös gonddal kell arra ügyelniük, hogy bélműködésük rendben legyen, ezen célt úgy érhetik el, ha időközönként reggel éhgyomorral egy kis pohár természetes »Ferene József« keserűvizet isznak. Kérdezze meg orvosát.

A kenti hercegné ki akarja békíteni a román királyt a feleségével

London, április 22. Hír szerint angol udvari körök ki akarják békíteni Károly királyt elvált feleségével, Heléna hercegnével, utalással arra, hogy a trón szilárdsága ma Románia biztonságának egyik legfontosabb tényezője és hogy nagyban emelné az uralkodó személyes népszerűségét alattvalói szemében, ha visszaállítaná régi családi életét. A közvetítő szerepére a kenti hercegné vállalkozott, aki Heléna hercegnő unokahuga és aki bizalmasan azt tanácsolta Károlynak, kövessen el minden lehetőséget felesége kibékítésére.

— Lezuhant egy angol bombavető — 3 halott. Londonból jelentik: Egy bombavető repülőgép Crowland közelében lezuhant. A gép mindhárom utasa szörnyethalt.

Hungária filmszínház

MA is

a káprázatos

Hindu siremlék

Előadások:

fél 5, 7 és 9.30 órákor.

MEGNYILT ÚJ ÜZLET!

Tekintse meg dúsan felszerelt raktáramat vételkényszer nélkül!

Budapesti Bútorcsarnok
HUNYADI UCCA 2. Royal-épület
TELEFON: 12-35.

Róma alapításának ünnepe

Az olasz nép fiait ezekben a napokban ünneplik 2691-ik fordulóját annak az évnek, melyben legelső őseik megalapították Rómát. A megbírható történelem nem megy annyi évvel vissza Róma alapítása előtt, mint amennyi azóta eltelt. Jelentősége névvel pedig össze sem mérhető az az előző idő az utóbbival. A mai világ legnagyobb részének kultúrája azokból a barázdákból nőtt ki, amelyet Romulus és Remus húztak a Platium dombon. A görög kultúra hatását az első római birodalom tette általánossá a kereszténység is csak úgy lehetett három világrész: Európa, Amerika és Ausztrália vallásává, hogy Róma befogadta és saját hatalmának számolyával magasztalta meg.

Nem kis dolog hát Róma alapításának ünnepe és nem túlzás, ha a mai olaszok az egész modern művelődés elindulását látják a négy barázdát által körülvárt Roma Quadrataban.

A büszkeség azonban csak olyan népeknek áll jól, amely azt hatalommal tudja párosítani. A spanyol hidalgó a maga rátartásával neveléséges alak, mióta a spanyol világhatalom feloszlott. Ezt a hatalmat az angol nép vette át tőle s azóta az angoloknak áll jól a büszke kevélység, ami a spanyolon még csak bohócruha. Az olasz testhez csak néhány év óta kezd hozzáfűlni a büszke köntös. Pár évtized múlva kiderül, hogy külön szabatta-e a maga számára, vagy egy másik népről rántotta le.

Miért nem tartjuk nagyozásnak az olasz nemzeti büszkeséget és miért neveltük volna ki ez előtt húsz évvel? Mert Mussolini és a faszizmus olyan erkölcsileg megalapozott egységbe szervezte az olasz nemzet erőit, mely már eddig is csodálatos eredményeket ért el és egyikük sem tudja, milyen erő feszítékre lehet képes a jövőben. —

Húsz-harminc évvel ezelőtt a lazzarói földjének írták le az utazók Itáliát. Ma minden idegen elismeri róla, hogy a munkás akarat országa. Tizenhét-tizenöt évvel ezelőtt állandó sztrájkokból és gyármegszállásokból állott Olaszország története s az egymást pár hónapoként követő kormányok, kezökben a fegyveres erő egész hatalmával, nem tudtak megfékezni egyetlen sztrájkolót sem. Ma Olaszország azon kevés államok egyike, amelyekben az év minden napján megszakítás nélkül folyik a termékeny munka és a kormány minden szava szent az egész olasz nép előtt. Ezt pedig nem kényszerrel éri el, hanem rendszeres erkölcsi és értelmi neveléssel.

Az olasz felemelkedés minden más népet gondolkodóba ejthet. Mi a faszizmus hatásának titka? Legmélyebből tekintve: az erkölcsi erők szabad érvényesülésének megnyitása. Mussolini az olasz hazafiak jobb érzésére épített, mikor a gyárfoglalások ellen megkezdte a harcot. Kezdetre pedig mint magánember, alig néhány száz hívővel. S mert jól akart, mert az erkölcsi súly az ő oldalán volt, két-három év alatt táborba özlött az olasz nemzet többsége. Így jutott kezébe egy vértelen forradalomban a kormányhatalom.

Az olasz példa megmutatta, hogy csak olyan kormányzásnak van jogosultsága ma, amely nem tesz kivételt társadalmi csoportok közt s a nemzet minden tagjának tudja biztosítani a

szellemi téren. A zsarnokának híresztelt faszizmus jobban gondjaiba veszi az egyént, mint az egyéniség kultuszát hirdető sok demokrata kormány. — A fegyverem, mit ennek ellenében fenntart, csak az irányt mutatja meg pl. a gazdasági életben, de egyébként az egyén tevékenységére bízta a vállalkozást. A fegyverem a köznek minden esetre használ és minden valószínűség szerint az egyéneknek sem árt. Talán nem is méltó az emberi értelemben, hogy olyan fontos területeket, mint a kultúra és közgazdaság, a véletlen kiszámíthatatlan játékoknak engedjük át.

Ma az olasz nép minden fia elevenen érzi a felelősséget az egész olasz közösség sorsáért. Ez a felelősségérzet a legmagasabb rendű emberi érzések egyike. Ha egyebet nem is mutathatna

fel a faszizmus Róma alapításának 2691-ik évében, már akkor is megérdemelné az emberiség halálját. Végeredményben a felelősség kérdésén fordul meg, hogy ki tud-e jutni akár az egyén, akár a nemzet a mai súlyos szellemi és anyagi válságból. Amely nemzet elég erős a felelősség átvételére és vállalására, már rá is lépett arra az útra, amely a moesárból kivezet. Újból hangsúlyozzuk, hogy az emberi válság problémájában alapjában véve erkölcsi probléma. És hiába minden kísérletezés. Amíg ide nem nyúlunk, nem oldunk meg semmit, csak győtrőbbé tesszük a betegséget. Róma alapításának 2691. évében az olasz példa azt mutatja, hogy hasonló alapon más nemzet is kiemelkedhet a fertőből.

Csobán Endre.

Ösbemutató a Csokonai-Színházban: Szalmaláng

MÁNYAI-SZEGŐ-ROBERT
FRAPPANS ÚJ OPERETTJE!

A debreceni Jótékony Nőegylet választmányi ülése

Nagy érdeklődéstől kísért választmányi ülést tartott a Debreceni Jótékony Nőegylet Sass Béláné elnöklété alatt.

A választmányi ülésen megjelentek: Sass Béláné elnök, Rásó Istvánné al-elnök, Koncez Aurélné, dr. Magoss Györgyné, Kelemen Ernőné, Suhajda Béláné, dr. Lábos Béláné, besztercebányai Klein Lászlóné, Kárpáthy Elemérné, Hegedűs Károlyné, Nyilas Istvánné, dr. Csúry Bálintné, Uray Sándorné, dr. Tervey Tamásné, Tömörny Gyuláné, dr. Varga Zsigmondné, dr. Rác Lajosné, Tóth Árpádné, Vályi Nagy Frigyesné, vitéz Szentgyörgyi Lajosné, Fehértó Dánielné, dr. Nyereó Istvánné, Szekenderovits Tamásné, dr. Erdős Károly egyetemi tanár, igazgató, dr. Szondy György főtitkár, dr. Kovács Jenő ügyész, Magyar Bertalan titkár stb.

Sass Béláné elnök nyitotta meg a gyűlést, majd dr. Szondy György főtitkár olvasta fel az előző választmányi ülés jegyzőkönyvét, amely hitelesítést nyert.

Sass Béláné elnök kegyeletes szavakkal emlékezett meg belovári Sebetics Raymundné m. kir. testőrelvezredes özvegye, tppí és érkeszerű Fráter Gizella elhunytáról, aki debreceni tartózkodása óta állandóan meleg érdeklődést tanúsított a Jótékony Nőegylet iránt, melyben testvérei Szabó Kálmánné és Fráter Erzsébet állandóan tevékeny és eredményes munkát végeztek. Elnök indítványára választmányi ösztinte részvétét fejezi ki az elköltözött rokonainak.

Dr. Szondy György főtitkár olvasta fel ezután Szinay István köszönő levelét. Felajánlotta a Nőegyletnek özv. Komlóssy Arthurné 50x65 cm nagyságú arcképét. Sass Béláné elnök bejelentette, hogy az arcképet már át is vitték. Választmány az arcképért köszönetét fejezi ki a tanácstermében helyezi el.

Elnök indítványára választmányi köszönetet mond Debrecen sz. kir. városnak és dr. Kölessey Sándor polgármesternek az az évben is megújuló hathatós támogatást nyújtó segélyért.

Kiemelkedő száma volt a választmányi ülésnek dr. Lábos Béláné előadása a Légvédelmi Liga női csoportjának fontosságáról. Előadásában kifejtette, hogy milyen nagy szerep vár a nőkre a légoltalom megszervezésében.

Magyar Bertalan titkár-ellenőr terjesztette elő ezután a Jótékony Nőegylet és Árvaház, a Várady-Szabó János és Erzsébet, a Csepeli Zoltán Juliánna és János leányárvaház alapítvány 1937 évi zárószámát és 1938. évi költség

előirányzatát, az igen szép eredményről tanuskodó zárószámát és megnyugtató költségelőirányzatot választmány elfogadva, közgyűlés elé terjeszti. Tudomásul vette választmány, hogy a Jótékony Nőegylet az elmúlt 1937. évben 250 P tandíjsegélyt nyújtott az arra rászorult középiskolai tanulóknak és egyetemi hallgatóknak. 2700 pengő segélyt osztott ki állandó rendkívüli segély címén. Dr. Kovács Jenő ügyész terjesztette elő ezután a gondnoki és ügyési jelentést.

Elihatározta választmány elnök indítványára, hogy a szokásos nyári ünnepélyét házi asszonyi rendszer szerint június 11-én rendezze az Árvaházban.

Választmány a közgyűlés idején május 1-én tizenkét órát, illetőleg másodszori összehívás esetén május 8-án fél 12 órát állapítja meg. Ez a közgyűlés általános tisztújító közgyűlés lesz, amikor betöltésre kerülnek az összes tisztségek és választmányi tagságok.

A tisztújítással kapcsolatban Koncez Aurélné szólalt fel. A választmány nevében is nagyon meleg és hálás köszönetet fejezte ki a Jótékony Nőegylet fenköltségek elnökének, Sass Bélánénak, akiről túlzás nélkül elmondhatja, hogy elnökök elnöke példaszzerű kötelességteljesítésében, akitől nagyon sokat lehet tanulni, boldog és büszke, hogy ez egyesületben elnökének nevezheti, hálás köszönetét fejezi ki az egész tisztikárnak is és az a kérése és óhajta, hogy az egész tisztikar maradjon a helyén és vezessen, mint eddig is vezetett a Jótékony Nőegylet nemes szellemében.

A választmány egyhangú, nagy lelkesedéssel tette magáévá Koncez Aurélné indítványát s ily értelemben tesz a tisztségek betöltésére javaslatot a közgyűlésnek.

Sass Béláné elnök hálás köszönetét fejezte ki, a Jótékony Nőegylet vezetősége nevében is Koncez Aurélné meleg szavaiért s annak adott kifejezést, ha a közgyűlés bizalma is a jelenlegi vezetőség felé fordul, a tisztikar örömmel vállalja a Jótékony Nőegylet felelőségteljes vezetését és az azzal járó kötelességeket, számítva a választmány állandóan tapasztalt támogatására és szem előtt tartva a nagynevelő elődök bölcs útmutatását és így remélve azt, hogy Isten kegyelméből a Jótékony Nőegylet továbbra is élni és virágozni fog.

A mindvégig nagy érdeklődéssel kísért választmányi ülés Sass Béláné elnök zárószavaival ért véget.

— Vásároljon a FÜGGETLEN UJSÁG-ban hirdető cégeknél!

Helybenhagyta a tábla a sikkasztó lókereskedő büntetését

Weinberger Herman debreceni lókereskedő sikkasztás vétsége címén került pénteken a debreceni ítélőtábla elé. A vád szerint 1936 augusztusában eladott két lovat. A lovak közül azonban az egyik kehes volt véletlenül. — A vevő, Mezei Vilmos mikor ezt megtudta, vissza akarta csinálni az egész lövételt, Weinberger azonban kijelentette, hogy a pénzt már elköltötte, hajlandó azonban megtéríteni Mezei kárát. Megegyeztek, hogy eladják a kehes lovat és a vételárból kártalanítják Mezeit. Weinberger a kehes lovat el is adta, a pénzből azonban csak egy kis részt adott Mezeinek, a vád szerint.

A lókereskedő Mezei feljelentésére a járásbíró elé került, ahol Weinberger azzal védekezett, hogy a pénzt azért tartotta vissza, mert Mezei tartozott neki, a fennmaradó összeget pedig azért nem adta át Mezeinek, mert a ló tartása neki sok pénzbe került. — A bíróság sikkasztás vétsége címén egy hónapi fogházra ítélte Weinbergert s az ítéletet úgy a törvényszék, mint az ítélőtábla helybenhagyta.

METEOR MOZI MŰSORA

Szombaton:
5-7-9 órák! Magyar film!
TOKAJI RAPSZÓDIA. Kísérő-
műsorban: Magyar Világhírő.

Furcsa baleset: ijedtében leesett a targoncáról és állkapocsontörést szenvedett

Súlyos baleset érte pénteken délelőtt fél 10 órák Krasznai István 14 éves debreceni napszámosfiút. Krasznai István targoncáját zsineggel egy kinstári szekérhez kötötte s ezáltal gyorsabban vélt célhoz érni. Közben a szekér egy parasztszekeret előzött, mire ennek hajtója

dühében ostorral a targonca felé sújtott.

Krasznai István ijedtében leesett a targoncáról és állkapocsontörést szenvedett.

A mentők szállították ki a sebészeti klinikára, ahol ápolás alá vették, a parasztszekeret gazdáját pedig a rendőrség nyomozza.

Felbontották a távvezetékhez szükséges oszlopokra érkezett ajánlatokat

A városháza tanácstermében a világi ügyosztály bizottsága vitéz Szegedy Gyula főmérnök elnöklésével pénteken bontotta fel a debreceni és környéki községek távvezetékéhez szükséges oszlopokra érkezett ajánlatokat. A körülbelül 20-24.000 pengős munkára a következő ajánlatok érkeztek be:

Rüdgers Budapest: 9 méteres oszlop 39.10 pengő, 10 méteres oszlop 52.80 pengő, 12 méteres oszlop 81.20 pengő. Salgótarján községhelye R. T. 29.44 pengő, 36.26 pengő, 55.56 pengő.

Balog Dávid Debrecen: 37.40 pengő, 51 pengő, 77 pengő.

Una Fakereskedelmi R. T. Budapest: 37.10 pengő, 50.50 pengő, 76.80 pengő.

Balog Dávidnak van még egy alternatív ajánlata 31.80 pengővel, 39.80 pengővel és 60.80 pengővel.

A 9 méteres oszlopból 290 darab, a 10 méteresből 111 darab, a 12 méteresből 112 darab szükséges.

Az ajánlatokat most átszámítják, aztán négy héten belül megtörténik a szállítás és hozzákezdnek a munká-

Az ügyész közveszélyes munkakerülés címén vádat emelt Kémeri Nagy Imre ellen

Botrányos jelenetekben bővelkedő tárgyaláson másfélhónapi fogházra ítélte a törvényszék

Budapest, április 22. Páratlan botrányt csapott a budapesti törvényszéken Kémeri Nagy Imre, a Debrecenben is jól ismert diákvezér. Osztályellenes izgatás büntetével, nemzetragalmazás vétségével, valamint az alkotmány intézménye elleni lázítás büntetével vádolva került a diákvezér a törvényszék Kovács tanácsa elé. Vele együtt került a vádlottak padjára dr. Máthé István, akit büntett feldfűzésével vádolt az ügyészség és aki ellen a debreceni törvényszék előtt bűnvádi eljárás folyik felségvétség és nemzetragalmazás miatt.

Mindketten tagadták bűnösségüket, majd a törvényszék úgy határozott, hogy Máthé ügyét a Kémeriétől elválasztja és

elrendeli a debreceni törvényszék-lől Kémeri Nagy Imre és Máthé István ellen folytatásban levő ügyiratainak beszerzését.

Ekkor felállt vitéz Széchy István ügyész és a következőket mondotta: — Kémeri Nagy Imre nem tárgyalagos hangú bírálatot mondott a 20 év óta eltelt eseményekről, hanem szenvedélyes hangon valótlán adatok tömeges felsorolásával támadta az elmúlt idő kormányait.

— Eppen Kémeri Nagy Imre a kevésbé jogosult arra — folytatta az ügyész —, hogy kritikát gyakoroljon.

Kémeri Nagy Imre a keresetre utalt osztály tagja, foglalkozása még nincs, különféle pereinek tárgyalása során mindig más foglalkozást mond be, — egyik tárgyaláson azt mondotta, hogy apró baráti kölcsönökből tartja el magát.

Független attól, hogy osztályellenes izgatás, alkotmány intézménye elleni lázítás, valamint nemzetragalmazás miatt vádat emelt ellene az ügyészség, vádat emeltek még azért is, mert

állandó foglalkozása nincs, munkakerülő, csavargó...

Ekkor kitört a botrány. Kémeri Nagy felugrott a vádlottak padjáról, nagyot csapott öklével a bírói pódium előtti korlátra és nagyot ordított:

— Kikérem magamnak!

Az elnök erősen leintette Kémerit. Ugyanakkor a hallgatóság közül valaki hangosan közbekiáltott:

— Disznóság!

Az elnök felszólította a közbeszólót, hogy jelentkezék, de csak hosszas és többszöri felszólítás után állt fel

egy zöldinges férfi, míg egy másik, akit a közbeszólással gyanúsítottak, olyan hangon tiltakozott, — hogy mindkettőjüket ki kellett vezetni a tereméből.

Az incidens után az ügyészség folytatta vádbeszédét:

— Abban, hogy Kémeri Nagy Imre ellen az ügyészség a bűnvádi eljárások egész sorozatát kénytelen indítani, különböző cikkekben és röpiratokban elkövetett bűncselekményei miatt, továbbá abból, hogy Kémeri Nagy Imrenek rendszeres foglalkozása nincs, arra lehet következtetni, hogy

a vádlott éppen ezekből a bűncselekményekből tartja fenn magát. Ezért vádat emeltek Kémeri Nagy Imre ellen közveszélyes munkakerülés vétsége címén is és indítványozom a vádlott előzetes letartóztatását. Rendelje el továbbá a törvényszék ennek az ügynek a járásbíróshoz való áttételét. Az ügyész egyébként a vádlott szigorú megbüntetését kérte.

Indítványozta továbbá, hogy a két nyílt rendzavaró, Knapesek András és Molnár János ellen a vádhatóság sérelmére elkövetett felhatalmazásra hivatalból üldözendő becsületsértés címén

indítsák meg az eljárást.

A törvényszék úgy határozott, hogy a jegyzőkönyvet megküldi a járásbírósnak, hogy Kémeri Nagy Imre ellen közveszélyes munkakerülés címén lefolytassák az eljárást, az előzetes letartóztatásra vonatkozó indítványt azonban elutasította.

A két nyílt rendzavaró ügyében áttette az iratokat az ügyészséghez.

Pökhendi emberekkel nem dolgozunk

— mondották a kőművesek és beszüntették a munkát — Tizenkét kőművest felmentett a bíróság

Pénteken délelőtt érdekes perben tartott főtárgyalást a debreceni törvényszék Fővenyessy-büntetőtanácsa. Tizenkét kőművesegéd került a vádlottak padjára. Az ügyészség magánosok elleni erőszak címén indított ellenük eljárást, mert másfél évvel ezelőtt

egy munkaadónak megtagadták a munkát arra való hivatkozással, hogy két összeférhetetlen ember dolgozik az építkezésnél és azokkal nem hajlandók együtt dolgozni.

A munkások, Ándirkó József, Erdey József, Mészáros Sándor, Nagy Mihály, Nagy József, Buray Lajos, Szatmári Miklós, Kiss Lajos, Kozma Bálint, Horváth Ferenc, László András és Bódy Sándor kijelentették a tárgyaláson, hogy nem érzik magukat bűnösnek. Vitéz Sipos László építész irányításával dolgoztak a városi adóhivatal átalakítási munkálatainál. Amikor 1937 november 5-én munkába kezdtek, észrevették, hogy ott van két munkás akikkel semmiképpen nem akartak együtt dolgozni, mert rendkívül pök-

A védőbeszéd után Kémeri utolsó szó jogán beszélt. Az elnöknek többször kellett rendreutasítani a heveskedő vádlottat, aki hirtelen általános megdöbbenésre az ügyész felé fordult és provokálta az ügyészt:

— Én, mint tartalékos tiszt — kiáltotta indulatosan — kénytelen vagyok elégtételt kérni az ügyész úrtól sértésért.

— Kérem, elnök úr, méltóztassék rendreutasítani a vádlottat, hiszen ez képtelenség — fordult az ügyész az elnök felé.

Az elnök ismételt rendreutasította Kémeri Nagy Imrét, majd itélethozatalra vonult vissza a törvényszék.

A törvényszék Kémeri Nagy Imrét osztály elleni izgatás, valamint a parlamentáriszmus, mint az alkotmány intézménye elleni lázítás vétségéért

egyhónapi és tizenöt napi fogházra ítélte,

a nemzetgyalázás vádjára alól felmentette. Az ítélet nem jogerős.

hendi módon és összeférhetetlenül viselkedtek. Ezért hagyták abba a munkát.

Az ügyészi vádirat szerint a két munkás azért nem dolgozott a két másik munkással együtt, mert azok egy sztrájk alkalmával sztrájktrórok voltak. A munkások a kihallgatások során valamennyien tagadták ezt és tisztán a két munkás összeférhetetlenségével indokolták a munkabeszüntetését.

A bíróság tanukat hallgatott ki, majd az ügyész vádbeszéde után dr. Sonnenuirth Lajos ügyvéd védőbeszédében arra hivatkozott, hogy

Magyarországon teljes munkásszabadság van és a munkások korlátlanul dönthetnek afelől, hogy akarnak-e dolgozni, vagy sem. — Egyébként sem a két munkás sztrájktrórese miatt szüntették be a munkát, hanem azoknak a pökhendi magatartása miatt.

A törvényszék elfogadta a védővelését és mind a tizenkét munkást felmentette a vád alól. Az ügyész bevezett.

A lengyel cserkészrepülők budapesti útját megnehezítették a cseh hatóságok

Varsó, április 22. A Magyar Cserkészszövetség vasárnapi jubileumi ünnepségére több lengyel cserkészrepülő jelentette be részvételét, köztük Tadeus Stopczinski, a lengyel Légvédelmi Liga főtitkára, Marjan Chromanski, a Magyar-Lengyel Cserkéször országos elnöke és néhány lengyel légi cserkész. A lengyelek öt-hat repülőgéppel akarták átkelni Budapest felé és egyúttal magukkal akarták hozni a Csuvaj nevű vitorlázó gépet, hogy azt

ünnepélyesen adják át a magyar cserkészeknek a lengyel-magyar cserkészbarátság jeléül.

A cseh hatóságok most váratlanul nehézséget gördítettek a lengyel repülőcsapat s a repülőgépek indulása elé. A lengyel repülők az utat Csehszlovákián keresztül akarták megtenni, de

a cseh hatóságok vonakodtak a vizumot és átrepülési engedélyt megadni.

Csütörtökön végre megkapták a

vizumokat és az átrepülési engedélyt is, azonban azzal a feltétellel, hogy

Brünnben, tehát cseh területen kötelesek leszállni.

A lengyel cserkészrepülők ma délelőtt tíz órakor elindultak a varsói repülőtérrel. Varsóban senki sem tudja, hogy a cserkészrepülők melyik útvonalat választják. Lehetséges, hogy mégis cseh területen repülnek át és akkor leszállnak Brünnben, de az is lehetséges, hogy az utat más légi vonalon teszik meg.

A Magyar Cserkészszövetség közölte, hogy a lengyel cserkészrepülők egy része már tegnap este vonattal megérkezett Budapestre, — míg

a lengyel repülőgépek érkezését ma délutánra, körülbelül öt órára várják.

A lengyel cserkészrepülők indulásukról távirati értesítést is küldtek és ebben jelezték, hogy Brünnben leszállnak és onnét telefonon keresnek majd érintkezést a buda-

GYAPJUSZÖVET
KÖZVETLEN
A GYÁRBÓL

Frunkhahn
IV. PROHÁSZKA O-U. 8.
VI. TERÉZ-KRT. 8.

VIDÉKRE MÉG MA KÉRJEN SZÖVETMINTÁT!

GYÁR: BUDAPEST, XI. LENKE-UT. 17.

őrsi repülőtérrel, illetőleg a Magyar Cserkészszövetség megbízottjával.

Csontkeményre fagytak a gyümölcsfák virágai az Őrségben

Magyarországban, április 22. A péntekre virradó éjjel az Őrségben a gyümölcsfák virágai és levelei csontkeményre fagytak. Magyarországon pénteken hajnali 5 óra után két méter magasságban mínusz hat fokot mértek.

Ma este lesz az Olasz Kulturintézet nagyszabású hangversenye

Ma este az Arany Bikában lesz az olasz Intézet sokatigéző kultúrhangversenye. — Fellép Attilio Ranzato milánói esellőművész 3 zenezámmal: 1. Bach: Ária, Vitali: Ciaconna; 2. Boccherini: H-moll koncert. 3. Ranzato: Arab dohos; Bossi: Flamand ária; De Falle: Tűztánc. Scott: Pasztorale és végül a világhírű Paganini: Mózes-variációk, egy húron. Utána Eysen Irén szoprán énekel: Scarlatti dal, két ária Bellini: »Sonnambula«-jából. 2. Ária Puccini: Manon Lescaut operájából; Respighi-dalok: befejezésül még egy ária, Castalani: Wally operájából. Ékes fény lesz ez a hangverseny a debreceni zenekultúrában, amelyet az is bizonyít, hogy Budapestről fényes előkelőségek is jönnek meghallgatni. Jegyeket még lehet délután 6 óráig igényelni az Intézetben. Műsor ára: 40 fillér. Hatvan u. 2. Telefon: 12-04.

Anyakönyvi hírek

Születések: Dávid Mihály vásári kisegítő, fiú Ervin, Hegedüs Jakab f. m., leány Julianna, Erdei Sándor HEV. willamoskalauz, fiú Béla, Friedmann Mihály fuvarozási vállalkozó, fiú Péter.

Eljegyzések: dr. Molnár Gergely orvos—Balogh Jolán, Ember István lakatossegéd—Fekete Julianna, Böde Lajos cipészsegéd—Molnár Elekter, Kovács Dénes alkalmi munkás—Móricz Mária, Suhaj József zenész—Rácz Gizella.

Halálozások: Dombi Lajosné ref. 50 éves, Nyil u. 107. Soós Belta ref. 8 éves, Barcaság u. 18. Kallós László ref. 10 hónapos Bösözrményi út. Bartha Károly ref. 7 éves, Pacsirta u. 43. Szakál Julia ref. 67 éves, Magoss György tér 18. Keresztesi Andrásné ref. 65 éves. Bányos u. 6.

hírek

A Debreceni Független Ujság pártoktól független politikai napilap. — Szerkesztősége és kiadóhivatala: Ferenc József út 49. sz. Telefon: 32—12.

Előfizetési ár: Egész évre 28.80 féltre 14.40, negyedévre 7.20, egy óra 2.40 pengő. Külföldre ennek a kétszerese. Egyes szám ára hétköznap 8 fillér, vasárnap 20 fillér.

Ügyeletes gyógyszerárak. E héte a következő gyógyszerárak taranak éjjeli szolgálatot: »Arany angyal«, Piac ucca 50. »Reménység«, Csapó ucca 22. »Boesckay« Cegléd ucca 22. »Hungária« Vargakert, Szoboszlai u. 4. f.

RÁDIÓMŰSOR:

SZOMBAT, ÁPRILIS 23.

Budapest I.

6.45: Torna, utána hanglemek. — Kb. 7.20: Étrend, közlemények. — 10: Hírek. — 10.20: Somlay Károly elbeszéléseiből. — 10.45: A Szépművészeti Múzeum Rippl-Rónai József képeit ismerteti B. Bakay Margit. — 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. — 12: Déli harangzó, időjárásjelentés. — 12.05: Eugen Stepat balalajkazene-kara. Közben kb. 12.30: Hírek. — 13.30: Hanglemek. — 14.35: Hírek. — 14.50: A rádió műsorának ismertetése. — 15: Árfolyambírek, piaci árak, élelmiszerárak. — 16.15: „Magyar mondák és legendák.“ Harsányi Gizzi mesél. — 16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. — 17: Kiss Judit és Bruckbauer Ferenc zongorahedű szonátákat ad elő. — 17.25: „Mit üzen a rádió?“ — 18: A rádió szalonzenekara. — 18.30: „A légüres tér tulajdonságai.“ Sztrókay Kálmán előadása. — 19: Klamár Sándor magyar nótákat énekel, kíséri Sárai Elemér és cigányzenekara. — 20: „A szókimondó doktor.“ Vigjáték egy felvonásban. Utána: kb. 20.45: Hírek. — 21.10: Budapesti Hangverseny Zenekar. Közben kb. 22: Időjárásjelentés. — 22.40: Angyal Árpád és jazzzenekara játszik. — 23.15: Völgyi Imre és cigányzenekara muzsikál a Britannia-szállóból. — 0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

Budapest II.

17.30: A rádió szalonzenekara. — 18.35: A rádió szalonzenekara. — 19: A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági felőrája. — 19.30: Hanglemek. — 20.45: Lóversenyeredmények.

— A Szent Erzsébet Egyesület hoinap, április huszonegyedikén, vasárnap délután öt órai kezdettel tartja évi rendes közgyűlését a Szent Anna uccai kath. gimn. tanástermében, melyre tagjait és az egyesület munkája iránt érdeklődőket szeretettel meghívja. Pontos megjelenést kér az Elnökség. (2)

— **Életjáradékot kap a négus?** Párisból jelentik: Mint a Figaro londoni tudósítója jelenti, a brit kormány a Népszövetség tagjainak azt a javaslatot akarja tenni, hogy járuljanak hozzá a volt négus javára biztosítandó életjáradék fedezéséhez. A volt négus nemrégiben eladta azt a házat, amelyet Angliába érkezésekor Bath-ban vásárolt és jelenleg nagyon szűkös helyzetben van. A francia államférfiak londoni látogatása alkalmával ezt a kérdést is megvitatják.

Falopásért két hónapi fogház

Varga Kálmán erdőőr, aki báró Waldboth Kelemen olaszliszkaai uradalmában volt alkalmazva, két társával, Herik Elek erdőbényei géplakattal és Mui Gábor szerencsi nyugalmazott MÁV kocsi rendezővel lopás címen került pénteken a debreceni ítélőtábla elé.

A vád szerint tavaly februárban Herik és Mui meglátogatták az erdőőrt. Kedélyes beszélgetéssel töltötték az időt, bort is hoztak magukkal és addig idogáltak, míg Varga Kálmánnak nagyszerű hangulata nem kerekedett. Akkor aztán előálltak, hogy a kedélyes hangulatot úgy lehetne teljessé tenni,

ha néhány szekér fát elszállíthatnának.

Az erőben még marad elég fa, nekik meg milyen jó jönne ki az a, mondjuk öt szekér fa.

Varga bele is egyezett a két jóhángulátú látogatója tervébe, szekeret hoztattak és felrakták a fákat. Véletlenül azonban arra jött Bisztika Géza erdőmérnök, akinek feltűnt a kapkodó rakodás és felelősségre vonta Mui-t és Heriket. Mui ekkor felmutatott egy szállítási jegyzéket, amelyen Varga Kálmán erdőőr igazolta, hogy a fát jogosan el lehet szállítani. A mérnök megvizsgálta a szállítási jegyet és észrevette, hogy azon

az egyik szám ki van kaparva és helyébe nagyobb szám van írva.

Utánanézett a dolognak és kiderült a turpisság.

Az erdőőrt és két társát a sátorlajújhelyi törvényszék lopás vétsége címen két-két hónapi fogházra ítélte és pénteken a debreceni ítélőtábla helybenhagyta az elsőfokú ítéletet.

— Az Egyetemet és Főiskolát Végzett Magyar Nők debreceni csoportja április 26-án d. u. 6 órakor összejövetelt tart. Dr. Schmidt Félixné: »Any- és csecsemővédelem Olaszországban« címmel felolvasást tart. (o)

Vásár alkalmából garde-robját gazdagítsa Dr. Lányiné Ferda Manyni NŐI DIVATÜZLETÉBEN. Minőség — Izlés — Elegancia. Tel.: 180—148.

Budapest IV., Váci ucca 11/b.

— Túrlista kirándulás vasárnap a Boesckaykerti erdőbe. (o)

— **Négyszáz pengő az öngyilkos cipőjében.** Szekszárdról jelentik: Mészáros Károly városi bor- és hús-fogyasztási vámelőőr a múlt hétfőn körülbelül 1200—1300 pengőnyi összeget szedett be az országos vásáron. Kedden reggel elnöke előtt megolvasta a pénzt, de nem adta át, azzal az indoklással hogy még nem számolt el mindenkivel. Attól kezdve nem látták. Keresték kezdtek, végre megtalálták a préházában állított koponyával, holtan. Három bucsulevelet találtak nála. Ezekben ártatlanságát hangoztatta, de nem írta meg, miért lett öngyilkos. Először azt hitték, hogy azért, mert elikkasztotta a pénzt. Tegnap fordulat történt az ügyben. Mészárosné 400 pengőt talált ura egyik cipőjében. A rendőrség gyanúja szerint Mészáros Károlyon, aki hosszabb idő óta buskomor volt, valószínűleg elmebaj tört ki, ezért rejtgette a pénzt és lett öngyilkos. Most a többi pénz után is kutatnak.

— **Elaludt a padon, meggyújtották a ruháját, állapotja életveszélyes.** Nyiregyházaról jelentik: Borzalmas következményekkel járt tegnap egy esztelen tréfa a Nyiregyháza közelében levő Morauszki-telepi erdőszélen. Egy arakos Jánosné nevű fiatal nő az erdőben az egyik padra leült pihenni. Közben elnyomta az álmot. Alvás közben valaki meggyújtotta a ruháját. Az asszony a kínzó fájdalomra felébredt és segítségért sikoltozott. A segítségére siető emberek letépték festéről a lángoló ruhát, azután a szerencsétlen nő eszméletlenül összeesett. A mentők kórházba szállították. Mikor magához tért, elmondották, hogy amikor álmából arra ébredt, hogy ég a ruhája, a közelben egy férfit látott szaladni. Harmadfokú égési sebeket szenvedett, állapotja életveszélyes. A helyi kórházban ápolást keresi a rendőrség.

— **Előkelő vendégek érkeznek ma délelőtt Debrecenbe.** A mai lengyel és olasz ünnepekre előkelő vendégek érkeznek városunkba. Eyssen Irén énekművész, Micselski Kázmér gróf követségi tanácsos a budapesti lengyel követség képviselőjében, Villani Lajos báró követségi tanácsos a külügyminisztérium képviselőjében, Calabro Paolo a magyarországi olasz kulturális intézet igazgatója, — Eyssen Tibor miniszteri tanácsos, a kultuszminisztérium egyetemi ügyosztályának h. vezetője. Az illusztris vendégek a pályaudvari fogadás után lakásukra hajtatnak és délután résztvesznek az egyetemi lengyelbarát egyesület hangversenyén, amelynek egyik legkiemelkedőbb száma lesz Eyssen Irén énekművész éneke. Micselski Kázmér gróf a debreceni lengyelbarát mozgalmak iránti érdeklődéstől vezetettve jön Debrecenbe, hivatalos képviselője Orlovski Leon budapesti lengyel követség, aki a múlt év őszén Debrecenben őszinte barátjaként távozott városunkból. Este a debreceni Olasz Kulturális Intézet hangversenyén jelennek meg az előkelő vendégek, hogy Eyssen Irén hangversenyének művészetében gyönyörködjenek. Az illusztris vendégek vasárnap utaznak vissza a fővárosba.

— **BIZALOMMAL vásárolhat Debrecen legrégibb festékszakszövetében: BERGER J. UTÓDA AUSPITZ Csapó u. 16. Takarékoságra is!**

— **Ötven emberre rászakadt a kávéház mennyezete.** Newyorkból jelentik: Phoenix-Cityben (Alabama állam) tegnap délután beomlott egy kávéház mennyezete. A romok 50 embert temettek maguk alá. Eddig tíz halottat és húsz sebesültet húztak ki a romok alól.

— **Textil maradványok mindenféle selymekben, feherneműekben bálatos olcsón állandóan: Hatvan ucca 8.**

— **Véletlen repülőrekord.** Londonból jelentik: Egy hatalmas utasszállító repülőgép, amely a Távokletről indult el, többórás késéssel érkezett Alexandriába. A gép vezetője be akarta hozni a késést, így egy kicsit sietett. Ez a kis sietés a kereskedelmi repülés terén új világrekordot állított fel, mert a gép Alexandria és a London közötti 4000 km-es utat 12 és fél repülőóra alatt tette meg. A repülőgép, amely tíz utast szállított Athénen, Budapesten, Lipésen és Amsterdamban keresztül érkezett fél nap alatt Egyiptomból Angliába.

Vasárnapi istentiszteleti rend

A református templomokban: Nagytemplom délelőtt 10 órakor Bartha Tibor, délután 5 órakor Csutoros Sándor, Kistemplom délelőtt 9 órakor dr. Farkas Pál, délután 5 órakor dr. Lencz G. Sándor, délelőtt 11 órakor dr. Soós Béla, Ispóty délelőtt 10 órakor Nagy István, délután 5 órakor Kulcsár Dezső, Kossuth u. délelőtt 10 órakor Kolozsvári Kiss László, délután 5 órakor dr. Kosdy János, Árpádtér délelőtt 10 órakor Siposs Imre, délután 3 órakor Nagy Sándor, Homokkert délelőtt 10 órakor Molnár Ferenc, délután 5 órakor Nemes Elemér, Nyilastelep délelőtt 10 órakor Szentes László, délután 3 órakor Órsi János, Csapókeret délelőtt 10 órakor Márki Kálmán, délután 3 órakor Erdei Mihály, Kerekestelep délelőtt 10 órakor Erdei Mihály, délután 5 órakor Tömör Lajos, Nyulas délelőtt 10 órakor Losonczy Géza, Tégláskert délelőtt 10 órakor Birinyi János, Téglavető délután 3 órakor Kovács Árpád, Wolaffkatelep délután 3 órakor Zimányi József, Olajútó délután 5 órakor Mezey Béla, Pallag délelőtt 9 órakor v. Szabó Endre, Szikgát délután 2 órakor Kotormán István.

A római kat. templomban és kápolnában. Rendes vasárnapi miserend, reggel 6, 7, 8, 9 órakor. Fél 10 órakor nagymise, melyet tart dr. Láng Pál pápai kamarás plébános helyettes. Szentbeszédet mond ugyanó. A további szentmisék kezdete 11, háromnegyed 12 és fél 1 órakor. Kertészekben: Csapókeretben Kummergruber Emil piarista tanár, Homokkertben dr. Rassovszky Kálmán piarista tanár, Hajdusámsonban Novák Gyula, Macson Faragó László, Köszölyszegen dr. Lindenberger János apostoli kormányzó.

Az evangélikus templomban vasárnap délelőtt 9 órakor középiskolai tanulók egyházi énekórája. Utána exhortációt tart Labossa Lajos. Délelőtt 10 órakor és este 5 órakor gyülekezeti istentisztelet. Prédikál mindkét alkalommal Pass László. Délelőtt Hajdudhaházon szóránystentiszteletet tart és prédikál Bójtós Sándor.

A gör. kat. templomban. — Reggel 7 órakor reggeli istentisztelet, délelőtt 8 órakor diákmissze, 9 órakor katonamise, 10 órakor nagy szentmise, a szentbeszédet Papp Gyula szentszéki tanácsos mondja, háromnegyed 12 órakor csendes szentmise, délután fél 4 órakor rózsafüzérrajtatosság, 4 órakor vecsernye és szentségimádás. Folyó hó 23-án, szombaton Szent György nagyvértanu napján vasárnapi rend.

A baptista imaházban. A Szappanos uccai imaházban vasárnap délelőtt fél 9—fél 10-ig imaóra, fél 10—fél 11-ig prédikáció, 11—12-ig vasárnapi iskola, délután 5—7-ig vallásosestély vegyeskar és zeneszámokkal.

FIGYELEM!

Mielőtt lakását kifestetné, ajtóit, ablakait, butorát fényeztetné, kérjen díjmentes ajánlatot

SZEKERES festővállalattól

Debrecen, Homok u. 122.
Telefon 13—19.

— **Hasműtétek utáni időszakokban a régóta bevált, tisztán természetes »Ferenc József« keserűvíz kitűnő hashajtó, amely a belek tartalmát biztosan felhígítja és azt csakhamar fájdalommentesen levezeti. Kérdezze meg orvosát.**

— **Amatőrifényképezők figyelmébe!** Leggyengébb filmjéről is kitűnő képet készítenek. Burg fényképező, Szent Anna 5.

— **Sírkőraktárát Friedländer József kőfaragó és építési vállalkozó áthelyezte: Erzsébet út 46., saját ház. Telefon: 34—51.**

**Ma lesz az egyetemi
lengyelbarát kör ünnepélye
a Déri-múzeumban**

Eyssen Irén és Höchtl Margit szerepelnek a »Pilsudski József Kör ünnepélyén.

A lengyel nemzeti ünnep alkalmából az egyetemi hallgatók lengyelbarát egyesülete ünnepélyt rendez, mely ma délután öt órakor lesz a Déri Múzeum dísztermében. Az ünnepély műsorán szerepel Eyssen Irén énekművésznő és Höchtl Margit zongoraművésznő. Zongorán kísér Szabó Emil. Vetített képek előadást tart »A lengyel nép« címmel Szablinski László lengyel lektor. Énekszámokkal szerepel az »Egyetértés« Dalkör. Beszédet mond Hankiss János egyetemi tanár és Nagy László, a Kör elnöke. Belépődíj nincs. Érdeklődőket szívesen lát a rendezőség. (.)

— Meghült az angol királyné.
Londonból jelentik: Erzsébet királyné könnyebben meghült és a windsori kastélyban betegen fekszik.

x G. orsíró tanfolyam. Az iskolán kívüli Népművelési Bizottság utolsó tanfolyamára haladó gyorsírók bekapcsolódhatnak. Alkalmvizsga júniusban. Tanfolyamvezető: Széll, Pinc u. 77., I. e. 4.

— Debrecen sz. kir. város Zeneiskolája f. hó 26-án, kedden este 8 órakor rendezi Beethoven szonátáestjét magasabb osztályú növendékeivel. Ingyenes jegyek igényelhetők a zeneiskola titkári hivatalában d. e. 9—1-ig és d. u. 3—6-ig. Vár u. 1. (Telefon 33—96.)

x Gazdasági cselédkönyvet, dohányoskönyvet, napszámkönyvet, papírt, írószert vásároljon »Mihály papírkereskedésében«, Svetits udvarban.

KÖZGAZDASÁG

SZILÁRD A HATÁRIDŐPIAC

A határidőpiac irányzata megszilárdult és úgy a rozs, mint a tengeri árá 20 fillérrel magasabban, mint tegnap. Az irányzat megszilárdulását a magyarországi, hogy Csehszlovákiába állítólag 500 vagon rozst adtak el, aminek kontingentálása hír szerint már folyamatban van.

Rozs májusra: 18.65, 18.81, zárlat 18.81—18.82, júniusra: 18.82, 18.89, zárlat 18.94—18.96.

Tengeri májusra: 13.60, 13.79, zárlat 13.79—13.80, júliusra: 13.76, 13.74, zárlat 13.89—13.90.

A készáruüzletben jól tartott irányzat mellett barátságos a hangulat, bár az áralakulás nem fejezte ki az irányzat erőteljesebb javulását.

Búza: felsőtízszai 77 kg-os 21.05—21.40, 78 kg-os 21.35—21.70, 79 kg-os 21.60—21.80, 80 kg-os 21.75—22.00.
Rozs: 18.75—18.90.

Zab: elsőrendű 16.10—16.20, középminőségű 16.00—16.10.
Tengeri: 13.65—13.75.

Búza: 300 mm szabólesi uralági 80-as 22.00, 900 mm hajdúi 80-as 22.00, 150 mm bihari 79-es 21.30, 300 mm felsőtízszai uralági 80-as 22.00, 450 mm hajdúi 80-as 22.00.

A ferencvárosi sertésvásárra
232 darab sertést hajtottak fel, előző napi maradvány 103. Az állományból angol hússertés 130 darab. Az irányzat változatlan. Árak: prima szedett 104—105, közép 101—103, silány 90—97, exportzsír, márkázott 162 fillér kg-ként.

Hivatalos valutaárfolyamok
Angol font 16.85—17.05, cseh korona 10.—11.70, dinár 7.15—7.70, USA dollár 336.75—340.75, francia frank 10.35—10.85, leu 2.50—2.80, lira 16.90—17.90, (500 és 1000 liras bankjegyek kivételével) svájci frank 27.60—28.60.

SPORT

**Az egész várost lázba hozta a vasárnapi
Szinész—Ujságíró meccs**

Csak a napokban adtunk hírt arról, hogy vasárnap délelőtt a nagyerdői Stadionban 11 órai kezdettel megrendezik a Szinész—Ujságíró futballmérkőzést, amelynek szünetében a színészek és a színésznők sportkabaréről gondoskodnak.

Fellép a színjátszó apraja-nagyja. A kabaré futóversenyyel kezdődik, melyben hölgyek vesznek részt. Indulnak: Jurik Ica, Jurik Julesi, Pogány Margit, Sivó Mária stb. Azután következik a hátramenési és tojásverseny és valószínűleg nagy kacagást fog kiváltani a somfordálás, gyalog a labda után.

A vasárnapi mérkőzés valószínűleg lázbahozta az egész várost. A déli korzón, színházban, moziban és mindenütt ahol több ember van jelen, mindenki a mérkőzés kimeneteléről beszél. Sokan a színészeket tartják favoritnak, különösen Jurik Julesi centeresátár játéka kiváncsiak. A nagy érdeklődés nem is csoda, hiszen a futballozó Európában és tengerentúli államokban még sehol sem fordult elő, hogy nő

legyen egy férficsapatban a center. — Sokan azonban arra is kíváncsiak, hogy hogyan néz ki egy pocakos, vagy cingár ujságíró dresszben. Akad téma, amiről beszéljenek az emberek, de vasárnap mégis csak elől, hogy melyik lesz a mérkőzés győztese. A mérkőzést dr. Kupinszky Sándor városi tanácsnok vezeti, akinek nehéz munkájában Pálffy József és Benyovszky Pál főszerkesztők fognak segíteni. Értesülésünk szerint a színészek csapata a következők: Ladányi—Tanay, Kamarás—Aiszeghi, Kovács, Mányai—Sugár, Balázs, Jurik Julesi, Herczeg, Szabó Ernő. Tartalék: Sárkány, Lányi, Puskás, Kun Adorján. Az ujságírók csapata: Szenes, Kiss, Fülöp—Csávás, Gulyás, Fülöp II.—Székely, Reményi, Kovács, Hermann, Nagy. Természetesen itt is állanak tartalékok rendelkezésre és felidőben esere lesz.

Belépődíj tribünre 50 fillér, korzótól 30, diákjegy 20 fillér. Jegyek elővetelben kaphatók a Debreceni Ujság kiadói hivatalában és Böhm papírkereskedésében. Kossuth uca.

Earhardt Amália él!

Varsó, április 22. Lapjelentés szerint a kelet felsőszilárdi Sosnóvitzban egy 18 éves középiskolai diák rövidhullámú rádióvevő készülékével 40 és fél hullámhosszon Khoga állomás segélykérő jeleit fogta fel. Ez a hírvéjel a múlt évben eltűnt Earhardt

Amália amerikai repülőgépi rádióállomásának hírvéjele. Krakóból ezt a hírt közölték Anglia és Amerika rövidhullámú állomásaival, hogy azok állapítsák meg, hogy vajjon ők is fel tudják-e fogni a segélyjeleket.

**Kommunisták irányítják
a magyar szélsőjobboldali
mozgalmat**

— mondotta vitéz Széchy István ügyész

Budapest, április 22. Egy pestkörnyéki lapban több cikk jelent meg, amelyben az ügyész szerint a Szálasi által vezetett és az állam és társadalom törvényes rendjének erőszakos felforgatására és megsemmisítésére irányuló mozgalomban való részvételre hívták fel az olvasókat.

Ezért az ügyészség Massány Árpád magántisztviselő ellen az állami és társadalmi rend felforgatására irányuló sajtó útján elkövetett izgatás és nemzetrágmalmazás vétsége ... Bicskei Miklós magántisztviselő ellen pedig az állam felforgatására irányuló izgatás vétsége miatt, továbbá nemzetrágmalmazás és büntetett feldőlésére vétsége miatt vádat emelt.

Az ügyben most tartott tárgyalást a büntetőtörvényszék Kovács Miklós tanácsa. Mindkét vádlott elismerte, hogy a cikket ő írta, de tagadta bűnösségét és kijelentette, hogy nem kíván védekezést előterjeszteni.

Ezután vitéz Széchy István ügyész mondotta el vádbeszédében a következőket:

— A bolsevizmus mellett különböző elnevezések és irányítások alatt, így többek között nemzeti jelszavakkal működő

olyan mozgalom is vannak, amelyek az állam és társadalom törvényes rendjének erőszakos felforgatását tűzték ki céljukul.

Ezeknek a mozgalomoknak vezetői és irányítói kezdetben nem nyilatkoznak valódi céljaik, eszközeik és módszereik felől, részben azért, mert kezdetben maguk sincsenek azzal tisztában, — ugyanis őket csak a féktelen érvényesülési vágy fűti, részben pedig taktikai okokból nem akarnak nyilvánosságra hozni

— Nyilvánvaló mozgalom a Szálasi névvel kapcsolatos mozgalom is, amelyet a belügyminiszter éppen ezért a közrendet veszélyeztető voltára való tekintettel már fel is oszlattott.

A kommunista internacionále 7-ik világtalálkozója 1935 augusztus 1-én hozott határozatában foglalt utasítása szerint

a kommunistáknak be kell lépniük az összes fasiszta tömegszervezetekbe, amelyek az illető országban a legalitás monopóliumát élvezik.

Ki kell használniuk az e szervezetekben folyó munkának minden lehetőségét azért, hogy a társadalom rendjét szétbontászhassák.

Amilyen mértékben szélesül azután a mozgalom, oly mértékben kell az utasítás szerint a jelszavakat változtatni és hajlékony taktikával arra törekedni, hogy minél szélesebb tömegekben kapcsolódjanak bele ezekbe a mozgalomokba.

A Szálasi által vezetett mozgalommal kapcsolatban már több bírói ítéletből is megállapítható, hogy ebbe a mozgalomba a kommunista internacionále utasításának megfelelően a kommunista párt tagjai valóban beléptek és ott ez irányú előzetes kiképzésükkel és gyakorlatukkal fogva a vezetési, főként pedig a propagandairányítást kezükbe kaparintották.

Az ügyész ezekre való tekintettel a vádlottak súlyos megbüntetését kérte. A törvényszék megállapította, hogy a cikkekben nem volt izgatató kitétel és ezért mindkét vádlottat felmentette.

GYÁSZROVAT

Ritók Istvánné szül. Domján Erzsébet nyug. ref. tanító özvegye 83 éves korában elhunyt. Temetése szombaton délután fél négy órakor lesz a Köztemető díszravai alzó terméből a református egyház szertartása szerint. Lakása: Jerikó u. 42-A. Pászta temetkezési intézet.

**Másfél évi fogházat
kapott Román ügyvéd**

Budapest, április 22. A pestvidéki törvényszék Nagy Miklós tanácsa, mint ismeretes, a múlt héten két napon át tárgyalta Román Ivánnak, a letartóztatásban lévő kistérségi ügyvédnek és Majs Ferenc állásnélküli magántisztviselőnek hamis tanúzásra való rábírási bűnügyét. A bizonyítási eljárás és a perbeszéd után a törvényszék a tárgyalás folytatását mára halasztotta. Ma reggel tíz órakor nyitotta meg újból a tárgyalást Nagy Miklós elnök és megkérdezte Román Ivántól:

— Ön gyakori ügyvéd még?
— Amikor letartóztatásba kerültem, — válaszolta Román Iván — még nem kaptam semmiféle hivatalos értesítést a kamarától. Az ügyvédségtől egyébként úgy tudom, nem mozdítottak el, csak ideiglenesen felfüggesztettek, amíg ezek az ügyek befejezést nyernek.

Ezután az utolsó szó jogán kijelentette, hogy nem követett el semmiféle bűncselekményt, hogy bizonyos támadó cikkeivel kapcsolatban ismerkedett meg Majsával. Fél a botránytól, ezért inkább hagyta, hogy megszarolják.

— Örültek házába kellene engem vinni, hogyha mindazt elkövettem volna, amit a terhemre írnak. Felmentő ítéletet kérek.

Majs Ferenc is hangzottatta, hogy ártatlan.

A törvényszék ezután ítélethozatalra vonult vissza.

Háromnegyed tizenegykor hirdette ki a törvényszék ítéletét, bűnösnek mondta ki Román Ivánt kétrendbeli hamis tanúzásra való rábírási vétségében és ezért

egyévi és hathónapi ogházbüntetésre ítélte, Majs Ferencet felmentette.

SZÍNHÁZ MŰVÉSZET

A színházi iroda jelent: Ma szombaton, 23-án este

Mányai Lajos

SEGE BÉLA és RÓBERT ISTVÁN ösbemutatója:

Szalmaláng

operett 3 felvonásban, 6 képben.

Rendező: Szabó Ernő. Hangszerelte és vezényli: Csanak. Főszereplők: Jurik Ica, Jurik Julesi, Halasy Marika, Nagy Erzsé, Ladányi, Kamarás, Szabó Ernő, Herczeg, Sárkány, Aiszeghi, Sugár Misi, Vándor Éva, Seprenyi stb.

Táncok: Lányi Dezső. — Diszletek: Sándor Sándor.

Szólótáncok: Lányi Dezső és Zóni Gyula.

DIVATREVÜ. DIVATREVÜ.

Szombaton délután 3 és fél órakor filléres helyárrakkal

Kecsege

Egész héten a frappáns új operett:

Szalmaláng

Vasárnap délután 3 és fél órakor: H. Neményi Lili felléptével:

Szonja

Szergej nagyherceg szerepét először játssza TANAY EMIL.

HIRDETMÉNY. A miskolci m. kir. Államépítészeti Hivatal 2601—1938. sz. átírata alapján értesitem a város érdekelte közönségét, hogy a polgári Tiszaponton hid üzemét f. évi március hó 19-én újból megkezdette, a forgalom éjjel-nappal lebonyolítható rajta, miáltal a 331. sz. miskolc-debreceni útnál a Tiszán gyors átkelési lehetőség áll fent, a miskolc-debreceni távolságot körülbelül 30 kilométerrel meg rövidítve. A pontonhid tutajok részéről — szükség szerint — 9 óra 30 perckor és 14 órakor nyitattik ki. Polgármester.

BÉRBEADÁSI HIRDETMÉNY. Debrecen sz. kir. város tulajdonát képező Külsőhatból alakított A B C és D I. jelű összesen 1200 kholdat kötevé váiamint a D II a), D II b) és D III jelű összesen 820 khold területű parcellák 1938 október elsejétől kezdve 6 évre, külön-külön bérbeadásra kerülnek. A D III a) cca 140 khold, a D II b) cca 416 khold, valamint a D III jelű cca 264 khold területű parcellák esetleg külön-külön is bérbeadhatók,

így e három utóbbi parcellának parcellánkénti bérbeadására is tartatik árverés, sőt a 416 kholdas D II b) jelű parcellákból elszakított cca 77 khold területű parcellákra is külön tartatik árverés. Az árverések 1938 évi május hó 16-án, délelőtt 9 órakor a városháza kistanácstermében tartatnak meg. A hasznbér a megajánlandó bűzamenységnek debreceni paritású egyenértéke negyedévenként előre fizetve, azonkívül a biztosítási díjak, vízszabályozási költségek, adók és egyéb közterheknek megfelelő összeg nyújtandó készpénzben, takarékbetét-gönyvben, garancia levélben, vagy ingatlanra leendő jelzálogjogi bekebelezéssel. Pánatpénzül kikiáltási árnak 5 százaléka teendő le az árverés meg kezdése előtt a város házipénztárnál, vagy az árverelő bizottságnál. A bérbeadásra kerülő parcellákra vonatkozó adatok és részletes árverési feltételek a város gazdasági ügyosztályánál megtekinthetők. — Debrecen, 1938 április hó 22-én.

Polgármester.

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY. A megüresedett és 1938 május 1-ével betöltendő szigorló mentőorvosi alkalmazásra pályázatot hirdetek. A pályázók kötelesek igazolni, hogy a tudományegyetem orvosi karán abszolutóriumot nyertek, (előnyben részesítendőek azok, akik szülészetből, belgyógyászatból, sebészetből már szigorlatot tettek), hogy a mentőtanfolyamot elvégezték, továbbá, hogy a mentőszolgálatban legalább egy hónapi gyakorlatuk van s erkölcsi tekintetben fedhetetlen előéletűek. A szigorló mentőorvos díjazása havi 48 pengő. Az alkalmazás legfeljebb hat hónapra szól, mely méltánylást érdemlő esetben egy ízben hat hónappal meghosszabbítható. A megfelelően felszerelt pályázati kérvények 1938 április hó 30-án, szombaton déli 12 óráig a tűzoltóparancsnokságnál andandók be. Polgármester.

LAPUNKAT PÁRTOLJA, HA A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG-BAN HIRDETŐ CEGEKNEL ESZKÖZLI VÁSÁRLASAIT.

ORSZÁGOS VÁSÁROK

Április 23., szombat: Karkaszentmiklós, Kőröstarcsa, Szentes.

Április 24., vasárnap: Baja, Debrecen, Nagykáta, Nagykőrös.

Április 25., hétfő: Acsa, Arló, Bánokszentgyörgy, Dombrád, Dunapentele, Egyek, Harkány, Gyulakeszi, Hatvan, Igal, Kiskőrös, Mátészalka, Nagykapornak, Nemesnép, Pécsvárad, Rakamaz, Répceszentgyörgy, Sajószentpéter, Szécsény, Szerencs, Szil, Tiszánána, Töponár, Túrje, Vasszentmihály, Vép, Vizvár.

Április 26., kedd: Devecser, Gelej, Hatvan, Pincehely, Szécsény.

Április 27., szerda: Lébény, Nyírlugos, Somlyószőlős, Szomajom, Zsámbék.

Április 28., csütörtök: Balatonfőkaár, Büssü, Istvándi, iKsbér, Marcaltó, Nagykálló, Nagyszékely, Tornaszent-andrás, Zsámbék.

Április 29., péntek: Csongrád, Zirc.

Április 30., szombat: Csongrád, Zirc.

**EGY APRÓHIRDETÉS
EGYSZERI KÖZLÉSE
10 SZÓIG A DEBRECENI
FÜGGETLEN UJSÁGBAN
HETKÖZNAP 50 FILLER,
VASÁRNAP 70 FILLER.**

Apróhirdetések

Vastag betűvel szedett szavak duplán számítatnak. — Üzleti hirdetésre más tarifa. — Felvilágosítással készséggel szolgálunk. — Apróhirdetéseket este 8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ferenc József út 49. szám. Telefon: 32-12

Levelezés

Ismeretlen jóakarómnak
Könyves Tóth ucca. Tévedni méltóztatik. Olvassa harmincegyedik zsolttár hatodik, hetedik verseit. Igazgató. 851

Tiszta selyem
muslin kendők

98 fillértől
HAVAS Harisnyaház

»ELEKTRO-TOX«

cyán nélkül irtja a házi rovarokat. — Garanciával vállaljuk lakások szakszerű évi karbantartását polloska, moly, légy stb. rovarok ellen. Emberre veszélytelen, előkészületek nélkül. Havonként egy fél órát kérünk és egész évber tiszta a lakása!! Irányáraink P —.70-től P 1.10-ig Miklós ucca 8. Tel. 22—82.

Betöltendő állás

Fűszerkereskedőség
gyakorlott, önállóan dolgozó felvétetik. Árpád-tér 26. Fűszerüzlet.

Magánszülésznő
június—július hóra keresztek helyettesítésre. Lengyel Zoltánné szül. Mindig Mária, községi szülésznő. Nyírmártonfalva. 838

Gyümölcsfakézeléshez
értő kertész keresztek. — Cím a kiadóhivatalban. 839

Mindeneslányt
hosszú bizonyítványokkal keresek. Piac u. 49. Független Ujság. 836

Üzletek

Kiadó
Frohner-házban Miklós uccai fronton üzlethelyiség. Dr. Miklós, Piac ucca 28-B. 853

Jömenetelű
fűszerüzlet — elköltözés miatt sürgősen átadó. — Cím a kiadóban. 847

Ingatlan

Teljesen
biztos megélhetést nyújtó, 15 éve alapított és azóta is egy kézben levő üzletház családi okok miatt potom 800 pengőért eladó. Cím a

Kétuccára
nyíló telek eladó központban. Értekezni Erzsébet u. 14. 416

Kiadó lakás

Különbejárattú
szoba üresen május 1-re kiadó. Értekezni Paula hölgyfodrásznál, Piac 9., május 1-től Piac 77., félmelet. Singer mellett.

Teljesen
különbejárattú két uccai bútorozott szoba előszobával, fürdőszobával (garantáltan tiszta) Széchenyi ucca elején kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 735

Teljesen
különbejárattú csinosan bútorozott szoba parkírozott udvarral, nyaralásra kitűnő, kiadó. Péterfia 48., hátul az udvarban, földszint, keresztpüület. 589

Bútorozott szoba
kiadó. Cím a kiadóban. 837

Bútorozott
szoba központban fürdőszobával kiadó. Cím a kiadóban. 839

Két

uccai szobából álló garzonlakás, kizárólag magános úrnak, vagy orvosi rendelőnek (ma is az) április hó 1-től Csapó ucca 10. sz. kiadó. Értekezni a tulajdonossal az udvari lakásban. 151

Lakást keresők

Öreg pár
keres 1 szobás lakást, fizet 10 pengőt érte. Címet a kiadóba. 843

Eladás

250
kcm-es motorkerékpár kitűnő állapotban eladó. Erdeklődni: Magyar Ruha ipar, Bika-szálló. 849

Használt
cipők és ruhák jó állapotban, fehér női kosztüm eladó. Piac 77., I. Széll. 823

Eladó
egy ágyszórony, egy 12 l fonott demizson, egy sőtéték fiúöltöny (magas alakra). Megtekinthető d e. 8—9 és 12—1. Hatvan u. 1., I. kapu, III. em. 12-b. 547

Vétel

Veszek
bútor, varrógépet, mindenféle ingóságot. Hívásra jövök. Andraskó, Csapó ucca 16. 339

Nagyobb
fajta házőrző kutyát keresek megvételre. Cím a kiadóban. 613

Oktatás

Német
oktatás: 24 óra 6 pengő. Kossuth ucca 41. 2251

Értékes

csipkekészítést — otthoni pénzkeresetre csak áprilisben tanítjuk. Utolsó jelentkezés e hét végéig »Favorit« kézimunkaüzletben. — Tanfolyamot vezető özy Posch Dezsóné. 636

Ellátás

Hungária pensió
Debrecen, Ferenc József út 59. szám. Telefon 23—39. Családi otthon, kitűnő konyha, a legszigorúbb diéták.

90 fillérért
4 fogásos kismenút kap az Ujságírók Clubjának éttermében. Kitűnő házi-koszt. Külön díjtás konyha. Piac ucca 26., I. em. 906

Ajánlat

Szőlőkaró,
hasított akác, minden mennyiségben és méretben kapható, házhoz szállítva. Vágó József tűzifa és szénkeres. vállalatánál, »Mar git«-fürdő mellett. Telefon 10—24.

Fajalma,
hibás, igen olcsón, egész nap. Piac u. 44., pincében. 393

Kilós
és méteres maradékok hihetetlen olcsón, nagy választékban. József királyi herceg u. 2. 757

Király kávé
kitűnőek. Aromás, zamatos kávé Király üzletben a vevő előtt pörkölik Degenfeld-tér 11. 682

Maradékokban
kilós és méteres legnagyobb választék. — legolcsóbb árak: Maradékuzet Degenfeld-tér 11. 654

Boszniai

aszaltszilva 1.10 kilója a Deligyümöcsesarnokban, Piac u. 7.

Alkalmi

fazonhálók, ebédők, Csepel-motor, kombinált szobák, irodaberendezések, — keleti szőnyegek, hagyatékok kiárúsítása. Degenfeld tér 6. 606

Függönyöket,
kézi, géphímzéseket, kelen-gyékét, monogramokat, olcsón, szép kivitelben készítt »Vénusz« kézimunka-üzlet, Csapó 41. Rákóczi piaccal szemben. 685

Király balzsam
köszvény ellen 1.30 fill. Grósz Nagy Ferenc gyógyszerárában, Színház mellett. 5109

Különféle

Raktárhelyiség
és pincék kiadók. Hatvan u. 40. 852

Angolul
tanulnék esti órákban. — Cím a kiadóban. 826

Mindennemű
varrást, fehérneműt is, javítást, harisnyatápalást, 3 párból kettőt készítek, házhoz is megyek. József kir. herceg ucca 22., kislakás. 89

HUSFÜSTÖLÉS
olcsón, pontosan, kifogástalanul Teleki ucca 88. sz. alatt. 5489

A szerkesztésért és kiadásért felelős: **THURY LEVENTE**. Laptulajdonos: **Debreceni Független Ujság Vállalat**. Nyomta: **Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó R. T., József kir. herceg ucca.**